

«خزر» باید دریای همکاری کشورهای ساحلی باشد

یک پژوهشگر روس گفت، وجود اختلاف نظر میان برخی از کشورهای ساحلی خزر در رابطه با عدم تعیین رژیم حقوقی این دریا نباید مانع همکاری‌ها و جلب طرف‌های ثالث به این حوزه شود

عادلی/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران/سرویس دریای مازندران

یک پژوهشگر روس گفت، وجود اختلاف نظر میان برخی از کشورهای ساحلی خزر در رابطه با عدم تعیین رژیم حقوقی این دریا نباید مانع همکاری‌ها و جلب طرف‌های ثالث به این حوزه شود.

یک پژوهشگر روس گفت، وجود اختلاف نظر میان برخی از کشورهای ساحلی خزر در رابطه با عدم تعیین رژیم حقوقی این دریا نباید مانع همکاری‌ها و جلب طرف‌های ثالث به این حوزه شود.

"استانسلاف پریتچین" پژوهشگر مرکز مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز انستیتوی شرق شناسی آکادمی علوم روسیه ضمن گفت وگویی اختصاصی با خبرنگار منطقه ای فارس در آسیای مرکزی، به بررسی موضوع تعیین رژیم حقوقی دریای خزر پرداخت و گفت: متأسفانه بیش از بیست سال است که مذاکرات میان کشورهای ساحلی برای تعیین رژیم حقوقی و به خصوص تقسیم دریا به نتیجه نرسیده است که این بحث مانع تعامل و همکاری‌های موثر بین کشورهای این حوزه شده است.

پریتچین با مهم دانستن بحث دست یابی به نتایج مورد قبول همه طرف‌ها، تصریح کرد: در 10 سال پیش، روسیه، قزاقستان و آذربایجان در بخش شمالی خزر محدوده مرزهای آبی خود را با هدف بهره برداری از ذخایر معدنی تعیین کردند، اما این امر مورد تأیید ترکمنستان که با آذربایجان بر سر مرزهای آبی اختلاف نظر دارد و همچنین جمهوری اسلامی ایران که به معاهدات صورت گرفته طی سال‌های 1921-1940 با شوروی پایبند می‌باشد، قرار نگرفت.

وی در ادامه افزود: به نظر می‌رسد که در دوایر سیاسی پنج‌گانه خزر هنوز این موضوع که چگونه از این بن بست می‌توان بیرون آمد، وجود ندارد. اما در عین حال همه کشورهای ساحلی به روشنی درک می‌کنند که با وجود اختلاف نظرهای موجود، نیاز به همکاری دارند.

این پژوهشگر روس با بیان اینکه "طی چند سال اخیر در زمینه همکاری پیشرفت‌هایی به نظر می‌رسد"، خاطرنشان کرد: در سومین نشست سران خزر که در 18 نوامبر سال 2010 در باکو برگزار شد، موافقت نامه در مورد همکاری در عرصه‌های امنیتی دریای خزر و بیانیه مبسوط مشترک به امضا رسید. موافقت نامه یادشده در راستای تحقق اعلامیه دومین نشست سران خزر بود که در 16 اکتبر سال 2007 در تهران گزارش شده بود.

وی در ادامه تصریح کرد: مهم‌ترین نتیجه مذاکرات تهران اعلام خزر به عنوان "دریای صلح" و "حل و فصل همه مسائل مربوط به این دریا از راه مسالمت آمیز" می‌باشد. بر علاوه در اعلامیه مورد اشاره آمده است که نیروهای مسلح کشورهای ساحلی علیه یکدیگر به کار گرفته نخواهند شد و پنج‌گانه خزر تحت هیچ شرایطی قلمرو خود را برای انجام تجاوز و یا هر نوع اقدام نظامی علیه طرف متعهد دیگر واگذار نخواهد کرد. این تصمیم بسیار ارزشمند است.

پریتچین پرداختن به بحث و بررسی مسائل مهمی نظیر تامین امنیت دریا، تعیین مناطق ملی و حفظ محیط زیست و دستیابی به راه حل‌های مورد قبول همه طرف‌ها و تدوین اسناد مربوطه را از دست آوردهای خوب نشست‌های اخیر سران دانست.

این پژوهشگر مرکز مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز انستیتوی شرق شناسی آکادمی علوم روسیه با اشاره به افزایش توجه طرف‌های فراخزری به این دریا و ضرورت برداشتن گام‌های جدی‌تری در جهت همکاری و تعامل بیشتر این حوزه، تأکید کرد: در حالی که موضوع تقسیم دریای خزر به بخش‌های متعلق به کشورهای ساحلی برای چند سال آینده نیز غیر قابل حل به نظر می‌رسد، بهتر است دستیابی به توافق در رابطه با مسائل اقتصادی و سیاسی در اولویت قرار داده شود.

وی تصریح کرد: بدون انجام چنین کاری، به عنوان مثال، استفاده از ظرفیت حمل و نقل خزر و یا اقدامات موثر برای حفظ اکوسیستم این دریا به صورت حداکثری امکان‌پذیر نخواهد بود اما در هر صورت به حد زیادی این امید وجود دارد که در نشست آینده سران که در روسیه برگزار خواهد شد، در رابطه با مهمترین مسائل همکاری‌های میان کشورهای ساحلی توافق حاصل خواهد شد. /ع

پایان پیام